

Ex. D. R. 6425.

58.

~~1886~~

1886.

H. 6125.

Pärnu Eesti-rahwa

K a l e n d e r

ehk

Täht-raamat

1886

aasta pääle, pärast

Jeesuse Kristuse

sündimist.

Sel aastal on 365 päewa.

Pärnus,

trükitud ja müüa J. W. Borm'i pärijate juures.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

39213

Märkide seletamine.

noor kuu.

esimene weerand.

täis kuu.

viimne weerand.

В. Püha. — p. pääw ja pärast. — h. hommiku.
l. lõuna. — ö. öhtu ja ööse. — e. enne.

Alasta aead.

Kewade hakab 8. Märtsil öhtu kell 6, 3 min.

Sui hakab 9. Juunil öhtu kell 2, 18 min.

Sügise hakab 11. Septembril hom. kell 4, 41 m.

Tali hakab 9. Detsembril öhtu kell 10, 57 min.

Jõulu ja Wafila päewa wahet on 8 nädalat
5 päewa.

Mõne sünduse mälestus ja arw.

	Aastad.
Maailma loomisest	5836
Isanda Jeesuse Kristuse sündimisest	1886
Tartu-linna alustamisest	856
Mill' ristiusst Liwimaale tuli	695
Tallinna-linna alustamisest	667
Pärnu-linna alustamisest	631
Püsfirohu leidmisest	544
Raamatu trükitunsti leidmisest	446
Lutteruse õige usu üleswõtmisest	367
Wanast tattuaeast	229
Toomba põlemisest	202
Suurest näljast Liwi- ja Gestimaal	191
Peeterburgi-linna alustamisest	183
Teisest tattuaeast	176
Mill' meie maa Weneriigi walitsuse alla sai	176
Tartu suure kooli eht akadeemi asutamisest	84
Mill' uusi rõugid panema hakati	83
Kui Prantsus Mustu tuli ja teda Weneriigist hoopis välja aeti	75
Gestimaa talurahwa priits lastmisest	69
Meie Keisri härra Aletfandre III. sündimisest	41
Liwimaa talurahwa priits lastmisest	67
Uue kiriku-saaduse järel Jumalateenistus	55
Krimmi sõda hakatusest	32
Meie armuline Keiser Aletfander III. walitsemas	6
Mill' wiimane suur hinge-kirjutus oli	28
Wenemaa rahwa priits lastmisest	25
Mill' üldine wäeteenistus hakkas	13

Kristuse ümberlõikamisest. Luuk. 2, 21.

1 Kesknaäd.	Nääri-päew.	☾ 2, 1 ö.
2 Neljap.	Nabel	Selge ja
3 Keede	Set	külm.
4 Laup.	Genof	

Joosepi põgenemisest. Matt. 2, 13.

5 Pühap.	P. p. Nääri-p.	Külm annab
6 Esmasp.	3 Kun. Püh.	järele.
7 Teisip.	Rein	☾ 9, 21 h.
8 Kesknaäd.	Erart	Pehme ilm.
9 Neljap.	Kaspar	
10 Keede	Paawli päew	Sula ilm.
11 Laup.	Reinhold	

Jeesus 12 aastat wana. Luuk. 2, 41.

12 Pühap.	1. P. p. 3 K. P.	Pilwes.
13 Esmasp.	Hugu	Kange
14 Teisip.	Robert	külm.
15 Kesknaäd.	Beeliks	☾ 3, 8' h.
16 Neljap.	Madli	Selge

17 Keede	Tõnise päew.	ja külm.
18 Laup.	Ellen.	

Pulmad Kaana linnas. Johann. 2, 1.

19 Pühap.	2. P. p. 3 K. P.	Külm
20 Esmasp.	Maab. Sebast.	ja
21 Teisip.	Agnes	tuis-
22 Kesknaäd.	Wintsend	
23 Neljap.	Laala	☾ 4, 52' h.
24 Keede	Timoteus	fab.
25 Laup.	Paawli ümb.	

Päälitust Kapernaumas. Matt. 8, 1.

26 Pühap.	3. P. p. 3 K. P.	Pehme ilm.
27 Esmasp.	Krisostomus.	Külm lähäb
28 Teisip.	Kaarel	kangemaks.
29 Kesknaäd.	Saamuel	ja annab
30 Neljap.	Luudolw	palju lund.
31 Keede	Seekla	☾ 4, 23' h.

1sel tõuseb päike t. 8, 50 min.; lähäb looja t. 3, 29 min.

11mal	"	"	8, 33	"	"	"	3, 52	"
21sel	"	"	8, 12	"	"	"	4, 17	"

1 Laup. | Brigitte | Sajab

Jeesus laemas. Matt. 8, 23.

2 Pühap.	4. P. p. 3 R. P.	Rüünla p.
3 Esmasp.	Ida	palju lund.
4 Teisip.	Mai	Selge.
5 Kesknäd.	Agaata	Annab lund
6 Neljap.	Toora	☉ 7, 52' ö.
7 Reede	Rikart	ja kaunis
8 Laup.	Saalomon	külm.

Töötégijaist wiina mäel. Matt. 20, 1.

9 Pühap.	9. P. e. Kr. ii. P.	Pehme ilm.
10 Esmasp.	Pauline.	Annab
11 Teisip.	Koosa	wihma.
12 Kesknäd.	Karolina	Miske õht.
13 Neljap.	Meliita	☾ 6, 48 ö.
14 Reede	Valentin	Pehme ilm.
15 Laup.	Tiina	

Seeme langeb mitmesuguse maa pääle. Luuk. 8, 4.

16 Pühap.	8. P. e. Kr. ii. P.	Selge
17 Esmasp.	Konstantin	ja
18 Teisip.	Anton	ilus ilm.
19 Kesknäd.	Susanna	Paras
20 Neljap.	Ottokar	☉ 11, 41' ö.
21 Reede	Eleonore	külm.
22 Laup.	Petre päew	

Kristuse kannatamisest. Luuk. 18, 31.

23 Pühap.	7. P. e. Kr. ii. P.	Pilwine.
24 Esmasp.	Madise päew	Pehme
25 Teisip.	Wastla päew	ilm.
26 Kesknäd.	Tuhka päew	

Suure Majesteeti Keisri Härra Aleksander III. sündimise päew.

27 Neljap.	Leander	Annab lund.
28 Reede	Justus	Heitlik.

11sel tõuseb päike t. 7, 45 min.; lähäb looja t. 4, 44 min.
 11mal " " " 7, 17 " " " 5, 11 "
 21sel " " " 6, 52 " " " 5, 33 "

1 Laup.	Albinus	☉ 2, 54' ö.
---------	---------	-------------

Kristust kiisatasse. Matt. 4, 1.

2 Pühap.	1. P. paastus.	Annab
Keiserliku Majesteeti auujärjele saamise pääw.		
3 Esmasp.	Kunigunde.	wihma
4 Teisip.	Alisse	ja lund.
5 Kesknäd.	Palwe päew	Selge.
6 Neljap.	Kotwrid	Wihmane.
7 Reede	Ella	☾ 6, 13' h.
8 Laup.	Pööri päew	Pilwine.

Kaananea-maa naesest. Matt. 15, 21.

9 Pühap.	2. P. paastus.	Heitlik.
10 Esmasp.	Mikko	Annab
11 Teisip.	Kaupu	natuke
12 Kesknäd.	Kregor	wihma.
13 Neljap.	Ernst	Keskpaewal
14 Reede	Matilde	foe.
15 Laup.	Ulrike	☾ 0, 21' ö.

Kristus ajab kurja waimu wälja. Luuk. 11, 14.

16 Pühap.	3. P. paastus.	Kare
-----------	----------------	------

17 Esmasp.	Druuta	ja
18 Teisip.	Adeliine	
19 Kesknäd.	Joosep	ööfine
20 Neljap.	Miila	
21 Reede	Benedikt	kulm.
22 Laup.	Kaawael	

Kristus jõuab 5000 meest. Joann. 6, 1.

23 Pühap.	4. P. paastus.	☉ 4, 7' ö.
24 Esmasp.	Kasimir	Pilwine.
25 Teisip.	Paastu M. p.	Keskpaewal
26 Kesknäd.	Emanuel	õige foe.
27 Neljap.	Kustaw	Sagedane
28 Reede	Eugenie	wihm.
29 Laup.	Wilipiine	Annab

Jeesust wiisatasse tiwidega. Joann. 8, 46.

30 Pühap.	5. P. paastus.	☉ 4, 7' ö.
31 Esmasp.	Seetel.	wihma.

11mal	"	"	5, 54	"	"	"	6, 20	"
21mal	"	"	5, 26	"	"	"	6, 43	"

1 Teisip.	Karjal. p.	Kare põhja tuul. Selge.
2 Keeltnäd.	Teodofia	
3 Neljap.	Berdinand	
4 Keede	Ambrosius	
5 Laup.	Berthold	

Kristuse jõesõitmisest. Matt. 21, 1.

6 Pühap.	6. P. paastus.	☉ 4, 36' ö.
7 Esmasp.	Virgine	Sõiti
8 Teisip.	Edgar	külm.
9 Keeltnäd.	Laus	
10 Neljap.	Suur Neljap.	Tahe ja
11 Keede	Suur Keede.	tuuline.
12 Laup.	Juulius	

Kristuse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

13 Pühap.	1. Ülest. P.	Künni p.
14 Esmasp.	2. Ülest. P.	☾ 6, 52' h.
15 Teisip.	Leemet	Sõiti
16 Keeltnäd.	Kaarin	külm.

17 Neljap.	Rudolw	Annab wihma ja
18 Keede	Baalerian	
19 Laup.	Banni	

Jeesus näitab ennast jüngritele. Joh. 20, 19.

20 Pühap.	1. P. p. ül. P.	9. küli nädal.	külmad ööd.
21 Esmasp.	Engeline		☉ 5, 19' h.
22 Teisip.	Arend		Wihmane
23 Keeltnäd.	Jüri päew		ja
24 Neljap.	Albert		kaunis
25 Keede	Markuse p.		jahe.
26 Laup.	Toots		

Heast karjastest. Joann. 10, 12.

27 Pühap.	2. P. p. ül. P.	8. küli n.	Selge.
28 Esmasp.	Tereesia		Kare
29 Teisip.	Raimund		☾ 3, 57' h.
30 Keeltnäd.	Pilli		tuul.

11 sel tõuseb päite t. 4, 54 min.; lähäb looja t. 7, 9 min.
11mal " " " 4, 25 " " " 7, 33 "
21 sel " " " 3, 58 " " " 7, 56 "

1 Neljap.	Wolbri päew	8. küli n.	Selge
2 Keede	Siigismund		ja
3 Laup.	+ leidm. p.		kare.

Üüritefe aja pärast. Joann. 16, 16.

4 Pühap.	3. P. p. ül. P.	nädal.	Sajab
5 Esmasp.	Kottart		sooja wihma
6 Teisip.	Eidrif		☉ 3, 24' h.

Keiserliku förguse Suurwürsti auujärje pärija
Nikolai Aleksandrowitshi sündimise päew.

7 Kesknäd.	Henriette	7. küli	Ilm lähab
8 Neljap.	Laas		
9 Keede	Nigulas		sojemaks.
10 Laup.	Kreet		

Kristuse äraminemisest. Joann. 16, 5.

11 Pühap.	4. P. p. ül. P.	6. küli nädal.	Annab
12 Esmasp.	Walli		hoog-
13 Teisip.	Wietso		wihma.
14 Kesknäd.	Kristjan		☉ 1, 13' h.
15 Neljap.	Sohwi		Heitlik.

Suure Keiserliku Majesteetide kroonimise päew.

16 Keede	Kärt		Annab
17 Laup.	Herbert		wihma.

Sigest palumisest. Joann. 16, 23.

18 Pühap.	5. P. p. ül. P.		Annab
19 Esmasp.	Wiiip	5. küli nädal.	wihma.
20 Teisip.	Pilla		Selge
21 Kesknäd.	Ernestiine		☉ 3, 32' ö.
22 Neljap.	Suurristi p.		taewaš.
23 Keede	Leontiine		Kare
24 Laup.	Ester		põhja tuul.

Püha Waimu tõutusest. Joh. 15, 26.

25 Pühap.	6. P. p. ül. P.		Soe
26 Esmasp.	Eduard	4. küli nädal.	ja
27 Teisip.	Ludolw		waike
28 Kesknäd.	Willem		☉ 9, 3' h.
29 Neljap.	Maksimilian		
30 Keede	Wiigand		õht.
31 Laup.	Aliide		

Isel tõuseb päike t. 3, 42 min.; lähäb looja t. 8, 20 min.

11mal	"	"	3, 13	"	"	"	8, 42	"
21mal	"	"	2 56	"	"	"	9, 1	"

Pühast Waimust. Joann. 14, 23.

1 Pühap.	1. Suiste P.	3. küli nädal.	Külmad
2 Esmasp.	2. Suiste P.		ööd.
3 Teisip.	Erasmus		Soojad
4 Keisnäd.	Wridriika		☉ 3, 16' ö.
5 Neljap.	Ponivaatsius		pääwad.
6 Reede	Udalbert		Selge ja
7 Laup.	Lukretsia		

Jeesus ja Nikodeemus. Joann. 3, 1.

8 Pühap.	3ainu Jum. P.	2. küli nädal.	ilus
9 Esmasp.	Pittkem päew.		ilm.
10 Teisip.	Blawius		Annab
11 Keisnäd.	Peep		rohkeste
12 Neljap.	Blandine		☾ 6, 12' ö.
13 Reede	Tobias		wihma
14 Laup.	Tetlow		ja

Rikkast mehest ja Laatsaruselt. Luut. 16, 19.

15 Pühap.	1. P. p. 3a. J. P.		kaunis
16 Esmasp.	Justiina		jahe.

17 Teisip.	Artur	1. küli nädal.	Soe ja
18 Keisnäd.	Albert		
19 Neljap.	Wiktör		☉ 11, 43' ö.
20 Reede	Minni		selge.
21 Laup.	Emil		

Suurest õhtu söömaaeast. Luut. 14, 16.

22 Pühap.	2. P. p. 3a. J. P.	Müristab.
23 Esmasp.	Malwina	Kaunis foe.
24 Teisip.	Jaani p.	Ilm lähäb
25 Keisnäd.	Milli	jahemaks.
26 Neljap.	Jeremias	☉ 2, 55' ö.
27 Reede	Waldeka	Selge
28 Laup.	Soosua	paras

Aratadunud lambast. Luut. 15, 1.

29 Pühap.	3. P. p. 3a. J. P.	P. Pauli p.
30 Esmasp.	Lilla	ilm.

1kel tõuseb päike t. 2, 46 min.; lähäb looja t. 9, 14 min.

11mal	"	"	2, 43	"	"	"	9, 17	"
21kel	"	"	2, 54	"	"	"	9, 14	"

1 Teisip.	Leobald	Enamište
2 Kesknäd.	Heina Maarja p.	selge.
3 Neljap.	Kornelius	Wäga
4 Reede	Ulriike	☉ 4, 46' h.
5 Laup.	Anselm	foe.

Olge armulised! Luuk. 6, 36.

6 Pühap.	4. P. p. 3 a. J. P.	Annab
7 Esmasp.	Aliine	mürista-
8 Teisip.	Adelaide	mise
9 Kesknäd.	Zusnelida	wihma.
10 Neljap.	7 wennaste p.	ühesugune
11 Reede	Emmeline	☾ 8, 58' h.
12 Laup.	Hindrik	

Rohkest kala-saagist. Luuk. 5, 1.

13 Pühap.	5. P. p. 3 a. J. P.	foe.
14 Esmasp.	Dskar	Palaw
15 Teisip.	Apostl. lahk.	ohk
16 Kesknäd.	Hermiine	ja
17 Neljap.	Margot	sagedad

18 Reede	Rosiina	
19 Laup.	Kamilla	☉ 7, 2' h.

Wariseeride õigusest. Matt. 5, 20.

20 Pühap.	6. P. p. 3 a. J. P.	mürista-
21 Esmasp.	Daaniel	mised.
22 Teisip.	Maria Magd.	Wäga

Suure Majesteeti Keisri Proua Maria Weodorowna nime päew.

23 Kesknäd.	Adelheid	foe
24 Neljap.	Kristiina	
25 Reede	Jakobi päew.	☉ 10, 43' ö.
26 Laup.	Anna	ja

4000 mehe söötmisest. Mark. 8, 1.

27 Pühap.	7. P. p. 3 a. J. P.	annab
28 Esmasp.	Marta	rohkeste
29 Teisip.	Edmund	müristamise
30 Kesknäd.	Rosaalie	wihma.
31 Neljap.	Ern	

Ihel tõuseb päike t. 3, 6 min.; lähäb looja t. 9, 3 min.

11mal	"	"	3, 26	"	"	"	8, 45	"
21sel	"	"	3, 47	"	"	"	8, 23	"

1 Keede	Peetr. wang.	Selge
2 Laup.	Ellinor	☉ 8, 1' ö.

Wale-prophetidest. Matt. 7, 15.

3 Pühap.	8. P. p. 3a. J. P.	ilus ilm.
4 Esmasp.	Roman	ühesugune
5 Teisip.	Dswald	palaw.
6 Keefnäd.	Krist. äraselet.	Müristab
7 Neljap.	Alwred	fagedaste.
8 Keede	Kotlep	Annab
9 Laup.	Romaanus	

Ületohtusest maea-pidajast. Luut. 16, 1.

10 Pühap.	9. P. p. 3a. J. P.	☉ 9, 18' ö.
11 Esmasp.	Olga	palju
12 Teisip.	Klaara	wihma.
13 Keefnäd.	Elwire	Selge
14 Neljap.	Selma	taewas,
15 Keede	Küli Maarja p.	waikne
16 Laup.	Tisaf	ja

Jeruusalemma ärarikkumisest. Luut. 19, 41.

17 Pühap.	10. P. p. 3a. J. P.	☉ 2, 31' ö.
-----------	---------------------	-------------

18 Esmasp.	Heleene	ilus
19 Teisip.	Melanie	ilm.
20 Keefnäd.	Pernart	ühesugune
21 Neljap.	Walter	selge
22 Keede	Nadiine	ja
23 Laup.	Benjamin	waikne

Wariseerist ja tõlnerist. Luut. 18, 9.

24 Pühap.	11. P. p. 3a. J. P.	☉ 9, 32' h.
25 Esmasp.	Ludwik	ilm.
26 Teisip.	Nataalie	Selged
27 Keefnäd.	Seppart	ja
28 Neljap.	Auguste	ilusad
29 Keede	Joann. hukf.	päewad.
30 Laup.	Aleksander	

Suure Majesteeti Keisre Härra nime päew.

Kurdist ja teeletumast. Mark. 7, 31.

31 Pühap.	12. P. p. 3a. J. P.	Wihmane.
-----------	---------------------	----------

11sel tõuseb päike t. 4, 13 min.; lähäb looja t. 7, 55 min.

11mal	"	"	4, 36	"	"	"	7, 27	"
21sel	"	"	4, 59	"	"	"	8, 56	"

1 Esmasp.	Egidius	☉ 0, 27' ö.
2 Teisip.	Liisa	Wihmane.
3 Keeltnäd.	Bertha	Wilud ööd.
4 Neljap.	Mall	Annab
5 Keede	Mooses	sagedaste
6 Laup.	Magnus	wihma.

Hallastajast Samaaria-mehest. Luul. 10, 23.

7 Pühap.	13. P. p. 3a. J. P.	Dõsiti
8 Esmasp.	Maria sünd. p.	külm.
9 Teisip.	Bruno	☾ 7, 32' h.
10 Keeltnäd.	Liina	Päewa
11 Neljap.	Põõri päew.	soojus
12 Keede	Erna	kahaneb.
13 Laup.	Amaatus	Annab

Rünnest pidalitõbifest. Luul. 17, 11.

14 Pühap.	14. P. p. 3a. J. P.	rohkeste
15 Esmasp.	Nikodeemus	☉ 10, 55' ö.
16 Teisip.	Leena	wihma.

17 Keeltnäd.	Lambert	Soe
18 Neljap.	Tiitus	ja
19 Keede	Berner	ilus
20 Laup.	Taana	ilm.

Mammonast. Matt. 6, 24.

21 Pühap.	15. P. p. 3a. J. P.	Kaunis
22 Esmasp.	Moorits	soe.
23 Teisip.	Wendela	☉ 0, 10' h.
24 Keeltnäd.	Joann. sam.	Selge
25 Neljap.	Kleopas	ja
26 Keede	Joann. õp.	watne.
27 Laup.	Adolw	

Raini-linna furnust. Luul. 7, 11.

28 Pühap.	16. P. p. 3a. J. P.	Enamiste
29 Esmasp.	Mihkle p.	selge.
30 Teisip.	Hironimus	

Isel tõuseb päite t. 5, 24 min.; lähäb looja t. 6, 26 min.

11mal	"	"	5, 47	"	"	"	5, 56	"
21sel	"	"	6, 10	"	"	"	5, 27	"

1 Kesknäd.	Bolmer	☉ 5, 1' h.
2 Neljap.	Reinhard	Soe
3 Keede	Elsa	niiske
4 Laup.	Prantsiskus	õhk.

Wee-tõbiseft. Luuk. 14, 1.

5 Pühap.	17. P.p. 3a. J. P.	Lõikuse P.
6 Esmasp.	Wiides	Tuuline.
7 Teisip.	Alwil	Selge.
8 Kesknäd.	Samuela	☾ 4, 17' õ.
9 Neljap.	Pridrik	Kaunis
10 Keede	Kai	foe.
11 Laup.	Purfart.	Enamište

Suuremast täst. Matt. 22, 34.

12 Pühap.	18. P.p. 3a. J. P.	pilwine
13 Esmasp.	Angelus	taewas.
14 Teisip.	Willemiine	Soojus
15 Kesknäd.	Hedwig	☉ 8, 52' h.
16 Neljap.	Tekla	kahaneb.
17 Keede	Wlorentin	

18 Laup. | Luuka päew |

Alwatub inimesest. Matt. 9, 1.

19 Pühap.	19. P.p. 3a. J. P.	Lutteri P.
20 Esmasp.	Wendelin	Selge.
21 Teisip.	Ursel	Seeb
22 Kesknäd.	Kordola	☾ 6, 42' õ.
23 Neljap.	Sewerin	õökülma.
24 Keede	Saalome	Niiske.
25 Laup.	Krispin	

Pulma riideft. Matt. 22, 1.

26 Pühap.	20. P.p. 3a. J. P.	Sajab
27 Esmasp.	Laura	wihma
28 Teisip.	Siimon	ja
29 Kesknäd.	Eltš	waikne
30 Neljap.	Waliide	☉ 8, 43' õ.
31 Keede	Wolfgang	ilm.

Ijel tõuseb päike t. 6, 34 min.; lähäb looja t. 4, 57 min.

11mal	"	"	6, 56	"	"	"	4, 24	"
21sel	"	"	7, 24	"	"	"	4, 3	"

1 Laup. | Pühade päew | Natuke

Runinga-mehe poeasf. Joann. 4 47.

2 Pühap.	21. P. p. 3a. J. P.	külma
3 Esmasp.	Liilemann	ja lund.
4 Teisip.	Otto	Enamište
5 Kesknäd.	Lotta	sula
6 Neljap.	Leonhard	☉ 0, 17' h.
7 Keede	Engelbert	ilm.
8 Laup.	Aleksandra	

Kawalast sulasef. Matt. 18, 23.

9 Pühap.	22. P. p. 3a. J. P.	Annab
10 Esmasp.	Martin Lut.	wihma.
11 Teisip.	Martin piiskop	Niiske.
12 Kesknäd.	Korneelia	Sajab
13 Neljap.	Arkaadius	☉ 8, 55' ö.
14 Keede	Bridrif	rohkeste

Suure Majesteeti Keisri Proua sündimise päew.

15 Laup.	Leopold	wihma.
----------	---------	--------

Rohu rahast. Matt. 22, 15.

16 Pühap.	23. P. p. 3a. J. P.	Heitlik.
17 Esmasp.	Hugo	Sajab
18 Teisip.	Sokraates	wihma.
19 Kesknäd.	Liisbet	Natuke
20 Neljap.	Amos	☉ 4, 2' ö.
21 Keede	Maria ohw. p.	lund.
22 Laup.	Pastian	

Jairuse tütreft. Matt. 9, 18.

23 Pühap.	24. P. p. 3a. J. P.	Surnute P.
24 Esmasp.	Lebercht	Pilwene
25 Teisip.	Kadri päew	taemas.
26 Kesknäd.	Konrad	Niiske.
27 Neljap.	Jesaias	Natuke
28 Keede	Katta	☉ 11, 7 h.
29 Laup.	Eberhard	

Kristuse sisse sõitmiseft. Matt. 21, 1.

30 Pühap. | 1. Kr. tul. P. | lund.

1stl tõuseb päike t. 7, 52 min.; lähäb looja t. 3, 26 min.

11mal	"	"	8, 16	"	"	"	3, 17	"
21stl	"	"	8, 37	"	"	"	2, 57	"

1 Esmasp.	Arnold	Sajab
2 Teisip.	Meeta	palju
3 Keisnäd.	Koola	lund.
4 Neljap.	Barba	Kaunis
5 Reede	Sabiina	külm.
6 Laup.	Nigola päew	☾ 8, 16' h.

Suurwürsti Aunjärje-pärija nime päew.

Wiimse päewa tähtedest. Luul. 21, 25.

7 Pühap.	2. Kr. tul. P.	Sajab
8 Esmasp.	Maria saam. p.	lund.
9 Teisip.	Lühem päew	
10 Keisnäd.	Suudit	Paras
11 Neljap.	Woldemar	külm.
12 Reede	Ottilie	
13 Laup.	Luutsia	☾ 11, 31' h.

Joannes wangi tornis. Matt. 11, 2.

14 Pühap.	3. Kr. tul. P.	Selge
15 Esmasp.	Johanna	
16 Teisip.	Alwine	taewas.

17 Keisnäd.	Ignaatius	Waike
18 Neljap.	Kristohm	ja
19 Reede	Lot	
20 Laup.	Abraham	selge.

Joanneke tunnistus. Joann. 1, 19.

21 Pühap.	4. Kr. tul. P.	☾ 1, 57' d.
22 Esmasp.	Beata	Natuke
23 Teisip.	Wiktoria	külm.
24 Keisnäd.	Adam. Gewa	
25 Neljap.	1. Jõulu P.	Pilwine
26 Reede	2. Jõulu P.	
27 Laup.	Ev. Johann.	ja

Siimeon ja Anna. Lut. 2, 33.

28 Pühap.	P. p. Jõulu.	paras
29 Esmasp.	Noa	☾ 0, 9' h.
30 Teisip.	Davit	ilm.
31 Keisnäd.	Silvester	

Isel tõuseb päike t. 8, 53 min.; lähäb looja t. 2, 56 min.
 11mal " " " 9, 1 " " " 2, 58 "
 21sel " " " 8, 53 " " " 3, 1 "

Päikes- ja kuu-warjutamised.

Aastal 1886 warjutakse päikest kaks korda, sellest ommeti kummaagi meie maal nähtaw ei ole. Kuu ei saa sellel aastal mitte warjutatud.

Täadaandmine,

mil kirjad posti pääle peawad äraantud saama.

Raha kirjad, patid ning muud hinnawäärilised paberid ja dokumendid wõetakse iga esmaspääl, keskneljal, nelja-pääl ja laupääl enne lõunat, kello 9st kuni kello 1ni wastu ja muud kirjad, kui neil tembeldud kumärid eht post-margid peal, wõiwad iga pääl ja igal aeal, selle tarbeks wälja pandud kasti sisse pandud saada. Raha raamatud, pateedid ja muud hinna wäärilised paberid ning dokumendid antakse neilsammal päwil ja aeal wälja, mil neid wastu-wõetakse, aga peab sellel, kes ise kirjutada ei mõista, kirjutaja kaasas olema, kes wastuwõtmise üle postiraamatusse peab kirjutama.

Järgmistel päewadel saab post-kuntor üsna kinni olema:

Keiserliku Majesteetide nimepäewadel, Uue aasta päewal, Kolmekuninga päewal, esimesel ja teisil Lihawõte pühal, esimesel Suwiste pühal ja esimesel Jõulu pühal.

Rats tundi päewas, kellu 11 kuni 1 saab post-kuntor järgmistel päewadel lahti olema:

Jesanda templi wiimise p. (Küünla p.), Paastu Maarja p., Jesanda Jerusalemma minemise p. (Palmi puude p.) kolmandamal Lihawõtte p., Jesanda taewaminemise pühal, Jesanda äraseletamise p. (6. August), Rukki Maarja p. (15. August), Neitsi Maria sündimise p. (8. Septembril), Risti ülendamise p., Neitsi Maria templisse wiimise p. (21. Nowembril) ja iga nädali pühal.

Kroonu - pühad,

mis uue kiriku-saaduse järele ka Maa kirikutes tulewad pidada.

1. Küünla-kuu 26. pääl. Meie suure Keisri härra ja kõige Weneriigi Jsiwalitseja Aleksander Aleksandrowitschi sündimise pääl.

2. Paastu-kuu 2. pääl. Meie suure Keisri härra Aleksander Aleksandrowitschi walitsuse hakatuse pääl.

3. Lehe-kuu 6. pääl. Ihesaaremits'i Suurwürst auu-järje pärija Nikolai Aleksandrowitschi sündimise pääl.

4. Lehekuu 15. pääl. Meie suure Keisri härra ja Tenna Abikaasa kroonimise pääl.

5. Heina-kuu 22. pääwal. Suure Majesteeti Keisri Proua Maria Weodorowna nime pääm.

6. Jõituse-kuu 30. pääwal. Meie suure Keisri härra Aleksander Aleksandrowitschi nime pääm.

7. Talwe-kuu 14. pääwal. Suure Majesteeti Keisri Proua Maria Weodorowna sündimise pääm.

8. Jõulu-kuu 6. pääwal. Keiserliku kõrguse Suurwürlst Auu-järje pärija nime pääm.

Reidsinatšid kroonu-pühi peetakse nenda kui Waastu jutluse päiwi.

Keisri Härra Iſiwalitſeja ſugufelts.

Aleksander III. kõige Wenerigi Iſiwalitſeja ja Keiser ja ka Poolamaa Kuningas j. n. e., sündinud 26. Weebruari 1845.

Maria Weodorowna, Keisri Proua, sündinud 14. Nowembril 1847.

Nende lapsed: 1) Iſesaarewits, Suurwürlst ja Auujärjepärija Nikolai Aleksandrowits, sünd. 6. Mail 1868. 2) Georg Aleksandrowits, sündinud 27. Aprillil

1871. 3) Kſenia Aleksandrowna, sünd. 25. Märtsil 1875. 4) Michail Aleksandrowits, sündinud 22. Nowembril 1878. 5) Olga Aleksandrowna, sündinud 1. Juunil 1882.

Keisri mennad:

1) Suurwürlst Wladimir Aleksandrowits, sünd. 10. Aprillil 1847.

Dema proua Maria Pawlowna, sündinud 14. Mail 1854.

Nende lapsed: 1, Kirill Wladimirowits, sündinud 30. Septembril 1876. 2, Boris Wladimirowits, sündinud 12. Nowembril 1877. 3, Andrei Wladimirowits, sündinud 2. Mail 1879. Suurwürlstiprintſeſs Helena Wladimirowna, sünd. 18. näärikuu päewal 1882.

2) Suurwürlst Aleksei Aleksandrowits, sündinud 2. Januaril 1850.

3) Suurwürlst Sergei Aleksandrowits, sünd. 29. Aprillil 1857.

4) Suurmürst Paul Aleksandromits,
sünd. 21. Septembril 1860.

Keisri õde:

Suurmürstina Maria Aleksandrowna,
Edinburgi hertsogi prints Alfredi proua,
sünd. 5. Oktoobril 1853.

L a a d a

p ä i w e n ä i t u s.

N ä ä r i = k u u ,

7mal Orgital, 2 pääwa, Tartus, 3 nädalat ja
Wõrus lina laat. 7. Heinaste lina laat, 2 p.
10. Haapsalus, 2 p. 17. Kolowere, Lääne-
maal, 2 p. 20. Wõru linnas. 25. Pärnus,
hoošte ja lina laat, 3 p. ja Wolmaris lina
laat. 26. Reblaste=mõis., lina laat, 2 p.
27. Rakwere=linn., 2 p. Raplas, 3. Reedel
pärast Nääri p.

K ü ü n l a = k u u ,

2sel Paldiskis, ja Wõrus. Balkas ja Wil-
landis, saksa laat, mõlemad 8 p. 4. Tartus,
lina laat. 6. Narwas, 4 p. ja Paides. 8.
Balkas lina laat. Lihulas, esmaspäawal enne
Wastlap. 15. Willandis lina laat; Riigas
hobuste laat, ja Wõnnus lina laat. Audrus,
reebe enne Wastlap. 20. Kiwiloo 2 p. 22.
Wõrus saksa laat 8 p. 27. Lemsis lina laat.

P a a s t u = k u u ,

1. ja 2. Būrkeni mõisas, Allendormi kiriku
juures, hob. laat. Keila kiriku juures esmasp.
pärast 3. püha paastus, 2 p. 15. Paide
linnas, Lihawõte laat. Palmisi mõis., Tallinna
maal, pääw pärast lihawõte pühi. Willandis,
nädal pärast Suurt Neljapäawa.

J ü r i = k u u ,

10. ja 11. Wõru linn. kauba laat. Ubenurme
kjh. Luudingi laat. Pärnus, Esmasp. ja teisip.
enne Jürip. 20. Ruhjas ja Anijõe=mõis.
Harju Jaani kjh. 25. Wana Sakkenhowi=mõis.

L e h e = k u u ,

9. Rabinas.

J a a n i = k u u

11^{mal} Wõnnu=linnas, 7 p. ja Eshernas. 16. Rakwere=linnas, 2 p. 20. Riigas, 3 näd. Tal=linnas, saksaalat, 2 näd., Paides, ja Palmfi mõisas, Tallinnamaal 3 p. 20. Wõru=linnas. 22. Willandi linnas 2 p., Paju mõisas, Saa=remaal 2 p. 26. Tarmaste mõisas. 27. Tal=linnas ja Walfas. 29. Tartus.

H e i n a = k u u,

2^{sel} Pärnus, ja Karksi-mõisas. 10. Kuresaare linnas, saksa laat, 12 p. 20. Pärnus, saksa laat 3 näd., ja Riigas willa laat, 3 p. 26. Walmris.

L ö i k u s e = k u u,

1^{sel} Saaremaal, Saama kihelkondas, Sere=mõis., 3 p. 7. Wõru linnas. 10. Lemsi=linnas, Moisekaste=mõis. Wõru=maal, ja Walga=linnas. 15. Helme=mõis., 24. Waste=Rose- ja Roosi=mõis., Wiru=maal. 27. Uue=mõisas, Willandi=maal. 28. Killingi=mõisas. 29. Velle=mõisas. 30. Kaantso=mõisas.

M i h k l e = k u u,

2^{sel} Abja-, Sammiste- ja Torke mõis. Saa=

remaal. 4. Råbina=mõis. 6. Taakeperi=mõis=fas, Helme kih. 8. Rõuge mõisas ja Tartu linnas. 9. Udseli-, Kastna- ja Purtniko=mõis. 10. Mõnniste-, Patkul- ja Eldre=mõis. Paide=linn. Wanas Salatsis, Sõrgaweres ja Muhumaal, Suures mõisas. 13. Põdrawere mõis. 14. Antso=mõis., Uue=mõis. ja Haap=salo=linn. 15. Kuresaare- ja Põltsamaa=linnas, Koorte- ja Salatsi=mõis. 17. Kirepil, Tartumaal. 18. Audru=mõis. 20. Wändra=mõis. ja Narwa linnas. 21. Paldiskis, Sån=no=mõis. ja Wolmeri=linnas. 22. Palmfi mõisas, Tallinna maal. 24. Tõhwi, Li=hula-, Willandi- ja Wõru=linnas. 26. Tal=linnas, ja Kuresaare linnas. 29. Mihkli kiriku juures; Reblaste- ja Keila=mõis. Walga=Rakwere-, Tartu- ja Wastse=linnas. Pärnus, esmasp. ja teisip. enne Mihkli p. Tõde=lehtmes, Harjumaal nädal pärast Mihklit. Raplas, 1. reedel pär. Mihklit.

W i i n a = k u u,

1^{sel} Heinaste mõisas 2 p. ja Kaarma Suures=mõisas. 4. Koloweres. 5. Råbina ja Uwi=

nurmes, Lohusoo küla juures, 2 p. 6. Tar-
waste-mõis. 7. Wõrus lina laat. 9 Lemsi
linn. ja Taali wabrikus. 10. Rõo-mõis. 11.
Wana Sakkenhovi-mõisas. 13. Matskiwi
mõisa. 15. Lustiwere- ja Weski-mõis. 16.
Wõnno-linnas. 18. Sindi mõisas. 19.
Kullinna mõisas, Tallinnamaal. 20. Wändra,
Kausa mõisas. 23. Wolmeri-linnas.

T a l w e = k u u ,

11el Tartus, lina laat. 5. Paides, lina
laat, 2 p. 6. Patti mõisas, lina laat. 10.
Mustwee-külas, ja Wõru-linnas. 15. Wi-
galas, Läänemaal, lina laat, 2 p. ja Wolt-
weti-mõis. 20. Walga-linnas lina laat. 25.
Willandis ja Wolmaris lina laat.

J ö u l u = k u u ,

5mal Põdraweres, lina laat. 5. Rõbinaš.
10. Paides ja Wõnnus, lina laat. Märja-
maal, 3. Kristuse tulemise püh. Pärnus, es-
maspääw ja teisipääw enne Jõulu. 27. Walkas.

Uue-aasta õnnesoow.

Õnn, see õits'gu igapäew
Sinu ümber lehkaste,
Rõõm ka täitku igal a'al
Rohkest' sinu südame.
Rahu hingagu su rindus,
Õndsus, pühendus su hinges
Tälle sellel uuel aastal.

Andku Jumal terwist sul',
Lasku sind weel elada
Meie elu rõõmuks küll,
Wõtku mitte sureda!
Rõõmu-roosid sulle õits'gu,
Iga arm sind ikka kaits'gu,
Raugel olgu mure ajad.

Rõõmu-tilgad kuskugu
Sinu õnne-karikasse.
Armjuured kaswagu

Kindlast' sinu südamesse.
Rahu-waim ka lehwitagu
Sinu ümber — rõõmustagu,
Kurbdus jäägu hoopis maha.

(J. E. D.)

Arakõrwenud erne leem.

Kaks ratsipa selli rändasivad linnast linna ja külast külast. Toitu said nad igast külast küllalt. Mõnikord ka veel leimatuki tagamaraks tasku. — Hea meelega oleksivad nemad ka w'a karkast wõtnud, aga kust raha wõtta? Talupojad ei tõi ju miski hinna eest raha wäljaanda.

Ühel päewal läksivad nad ühte suurde toreda mõisasse, lootes: „Siit ilma rahata wälja küll ei tule!“

Mõisa herra, kes parajate kõrgitüdrukuga taples, et see katla täie erne leent, mida ta pererahwale keetis, põhja oli kõrweda last-

nud, nii et kooradki teda ei sõõnud. Herra, kui ta ratsipi nägi, ja need ka alandlikult palja peadega ette astusivad, hüidis, oma ratsa piitsa läbi õhu keerutades: „Mis teie hulgused siin otsite?“

„Muulik suur herra! ärge pange pahaks, meie oleme juba seitse päewa ilma sõõmata!“ ütles üks nendest riide katki lõikajatest.

„Soo! — Ah! nälgas olete? — Noh, hea küll! ma tahan teile warsti enam anda, kui süija jõuate, nüüd aga edasi sinna tuppa.“ Nende sõnadega keeras ta ukse lukku ja läks isi neile toitu tooma. Ei tuurinud kaua, kui juba üks lahti keerati ja kaks meest ahkides ja puhudes suurt leeme kaelst herra saatusel sisse kandisivad ja keset tuba maha pannisivad.

„See katla täie suppi peate ühe tunniga tühjaks sõõma! mitte üks ainuke lusika täis ei tohi üle jääda. Kui mitte, siis pekstan teid selle piitsaga, nii et teie enam oma elus süija ei taha.“ Selle peale keeras ta ukse tinni ja jättis neid üksinda sõõma.

„Tule nüüd taewas isi appi!“ õhkas esi-

mene, „see mees on tõeste hull!“ — Oh!
õhkas teine, „seda leent ei jõua kaks ele-
wanti ka mitte ära süüja, veel vähem meie,
kuna juba kõhud enne täis on! Oletas ta
ometi meile mõni kopik wiinaraha andnud!“

Näga oli ka wähe antud; muud kui poi-
sid hakkasid sööma, — aga oh! mis sugune
kõrwenud sant magu ja pealegi veel üks
purukä seenud rotti sees!

„Dõrgulised mõiwad seda süüja, aga mitte
meiesugused peenikesed ja targad ratsespad!“
kõlendas esimene sülitades.

„Kas see ei ole üks habemata teutus
meile!“ kaibas teine.

Nüüd hakkasid mõlemad nõuu pidama,
kuidas katelt tühja teha, aeg on kassin;
mitte üht suutäit ei tohi üle jääda. Nad
nuusisid kõiki nurgad ja ahjutagusid läbi,
ja hea nõuu oli kaks.

Ahju taga olid hõõredad mee-
saapad, need said mõlemad leent täis
walatud. Seina peal rippus tore nahkne
jahi tasku, — jällegi leemega täidetud ja

wana koha peale tagasi pantud. Üks suur
pott oli nurkas, sellega sai sedasama tehtud.
Jätk oli teda veel katlas küllalt. Ahju peal
oli ilus rohiline kübar, kene sulg küll, —
jällegi leemega täidetud ja ahju peale tagasi
pantud. Veel oli natuke katla põhjas.
Noh! sellega said mehed ka walmis. —
Ahju üks sai lahti tehtud ja wiimane pera
tuha sisse wifatud.

„Hurraa! nüüd on katel tühi, ja hiilgab
kui Hiidlaste pükki nõõp!“ hõiskasid mõle-
mad kui ühest suust.

„Näe w'a wend, juba hõõred tuleb oma
piitsaga! Katume näituseks lusikaid suure isu-
ga puhtaks, kui ta sisse tuleb!“ näitas üks
nendest teisele sõrmega akna peale.

Üks läks lahti ja hõõred astus sisse, tegi
aga suured silmad katla peale waadates.

„Teie elajad! Kas tõeste selle katla täie,
mis 30^{ne} inimesele sai teedetud, nahka olete
pannud?“

„Auus hõõred!“ ütlesid nad naerulikult:
„Meil oli tõeste tiigre ja lõukoera söögiküü!“

Härral läks külm värin üle ihu, kui ta mõtles neid kauemaks siia jätta, et niisugused sõwad ju viimaks iseennast ka ühes tükki ära! Parema warsti neid küs see ja teine fihutada. Sa, mida warem seda parem! mõtles härra ja tõmmas taskust raha wälja.

„Siin on teil 2 rubla! kasige siit, ja ärge enam oma filmi siin näitage!“

Suure rõõmuga andsiwad sellid oma jalgadele tuld, jooksiwad — seda ei tea keegi küs kohta — kadusiwad nagu tina tuhka.

Ruidas härral wana mood ja rõõm oli, õhtalt „snepi“ jahi peale minna, nõnda oli ka täna. Tema läks sinna kambresse, kus jahi riistad seisiwad, ja ratsepad enne seda oma „kõhtusid“ oliwad täitnud. Esimene töö oli jahi saapid jalga tõmmata. — Aga oh taewas! kui plärinal purskas, kui ta saabast jalga tõmmas, erneleem mõõda reisa ülesse. „Mis pagan siin sees on! tänane ernesupp?“ — D, ja, nüid saan ma aru! Need ära-neetud ratsepad! — „Rahju, et ma neid nii kergeste äraminna lastfin!“

Kõik oli praagane. Sa läks jahitasku seest pabert wõtma, oma kassa puhtaks pühkima. Hirmsa sõimamisega pistis ta kae sisse ja tõmmas jälle kohkunult seda tagasi, — juba jällegi „ernepudru“ täis! — ümises ta isieneses ja läks oma kubarat ahju pealt wõtma. Parakuhti! tuli nüid „erne leem“ temale otse päha ja kaela. Wihane kui tiiger tõmmas ta ninaräti taskust, läks — wee poti juure, tõmmas jällegi kaks peotäit „erne praaka“ filme wahela. Kui hull wiiskas ta poti wastu seinale, nii et leeme ja poti tüki pörandat nagu sia laudaks ümber muutusiwad. „Sa, ja!“ ümises ta isieneses, „mina tahtsin neid natuke narrida — aga need hilparakad oliwad weel kawalamad.“

Peeter ja Liisa.

Peeter oli noor ja wirt tõdmees, temast pidas kõik terwe küla palju lugu. Mõisak ehk kodus oli tema oma tõdga kõigest see

õdige wapräm ja usinam mees. Oli tõd mis
tahes, see edenes tema käes kui oleks ta mäda
olnud. Igauks kuis ikka tema käest head
nduu, nagu oleks ta juba wana elatanud mees
olnud, kuna ta 20ne aastane oli.

Tüdrukud jooksiwad tema järgi, nagu
talled wana lamba järgi; kõik tahtsiwad teda
hea meelega omale peiuks saada. Aga wõta
nõpust! — meie Peetrel oli juba oma jauks
üks õitsew lillekene wälja otsitud, keda ta
südamest armastas.

Teiste tütarlaste hulgas oli ühe lese
saunanaese ainuke tütar Liisa, sirge kaswu,
ilus ja jumega ja pealegi ühe hea südamega,
terwe ja wirk tõdtegi. Sedasama oli Peeter
enesele südamesse istutanud, mida ta omale
üffinda saladuses hoidis.

Liisa, kes küll ka Peetert armastas, ei
wõinud ometige mitte seda loota, et Peeter
teda kosiks, sest ta oli ju sauna naese laps.
Peeter soowis mitu ja mitu korda juba
Liisale oma südame igatsust awaldada, aga
ei julgenud, sest tema oli juštament niisama-

sugune argpüks, nagu kõik wanad poisid, kes
ilmaski tüdruku otsa ei julge waadata, weel
wähem juttu wasta, sõbrustada ja kosja
minna. Jäi ta mõnikord Liisat silmitsema,
siis ohkas ta alati: „Ma armastan sind
Liisa! aga ma ei julge sinule seda mitte
ütelda! — Oh, kui meie kahekesi mees ja
naene oleksime!“

Kõik selle juures ei lasknud ta mitte oma
pead norgus seista ega jäänud muresse, waid
oli alati rõõmus, wilištas, laulis ja tegi
nalja kui aeg lubas.

Ta oli ka juba mitu korda Liisaga nelja
filma all armastusest juttu teinud. Niipea
aga, kui ta oma armastusest rääkida tah-
tis, jäi ikka sõna suhu kinni, ja Peeter pidi
teist juttu otsima ehk häbi pärast äraminema.
„Ükskord piab selle asjate teine lehefülg
käänatud saama, nii ei wõi see mitte jääda!
kui kaua pian oma südant koormama? mõtles
Peeter. Tema oli ka õigust ütelnud, sest see
sündis kogemata „müristamise ja wihmasau“
ajal õige kergeste.

Ühel päeval mõisa heinamaal, kui lõuna söödud oli ja juba loole mindi, ütles Peeter Liisale: „Mina lähan tulema nädala „Dru“ talusse peremeheks, onu saatis mulle eila käsu, et pian tema kasupojaks tulema ja Dru talu endale wõtma, tema olla juba wana ja sandi termisega.

„Mis sa armad Liisa! — kas sa ei taha mitte mi— minu a—a—b—!“ — Wõtku see ja teine — juba sõnad jäiwad jälle kurku finni! — Ta wõttis oma rehe ja riisus heinu koku, nii et suits taga oli.

Juba oli hea tükk aega mööda läinud ja hulk tööd ära tehtud, kui Peeter järsku taewa poole waadates seisma jäi ja Liisale ütles:

„Wälku heidab, wihma hakkab sadama, otsime warju?“ Nende sõnadega wõttis ta Liisa korni, millega ta iga õhtu kitsele rohku wiis, tõmmas teise käega Liisat enesega ja tõttasiwad ühe metsa salga ääre suure tamme alla. Siin wõttis Peeter kornist laia walge lina wälja, laotas seda üle eneste peade ja tõmmas Liisat enda kaendlasse, nüid oliwad

mõlemad wihma eest kaitstud. Ikka enam tõmmas Peeter Liisat oma kaendlasse, kuni reha, mida ta lina toeks hoidis, käest maha wiiskas ja nüid mõlemate kätega Liisa ümbert finni hakkas. — „Nüid ehk mitte ilma!“ mõtles ta, ja nüid oli temal ju „Paradiisi õnn“ wastu rindu surutud.

„Kuule Liisufene! ma ütlesin sinule juba, et „Drule“ peremeheks lähan, — aga sina! — kuidas ma ilma — sin — sinuta lähan! — kus saa jääda? — Sõnad tahtsiwad wägisi suhu finni jääda. Ta mõtles veel ja ütles siis järsku, aga natuke ümberpööratud, mida ta isi sugugi tähelegi ei pannud: „Südamest armastud Liisafene! kas ma ei tahaks sinuga mitte „Drule“ perenaeseks ligi tulla? ma armastan sind juba foolist saadik! Sinu ema tuleb ühes oma kitsesega ka sinna! — Kas sa siis mind sugugi ei armasta. — Aga Liisifene! miks sa nutad, mis sull wiga on!“

„Armas Peeter! mina olen sind siamaale ikka auusaks meheks arwanud, mida sa ka

oled! aga mispärast sa pilkad mind; mis olen ma sinule teinud? — Sina oled suure talu peremees ja tead küllalt, mis waese ema laps mina olen! — Kas pere tütrid küllalt ei ole? — Aga — aga — kui sa tõtt räägid, siis küll, ja minu poolt jah!”

Noh, nüid võib igaüks ise arvata mis sündis. Peeter litsus Liisale ühe seitseme ja poole jala pikkuse musu justament tema ilusa roosa mokade peale.

Siis oli selle aja sees juba ammugi ilus ja teised olivad tööds. Nemad läksivad ka, et küll natuke häbelikult töödsse. — Shta olivad kõik rõõmsad ja soomisiwad „noordele“ head õnne. Wana poistel olivad igal ühel haledad meeled, et omal ajal seda asja toredusega äraunetanud.

Lufuga hobuse kammitš.

Toomas oli suure küla sepp, üsna tööpoolest ütelda w'a tark, kars ja õiguse armastaja mees. Mis tööd tema korra silmitses,

oli see wabriku, wõi mõne muulase tehtud, seda tegi tema warsti järele.

Kord nägi tema linnas poes rauast hobuse kammitša, mida lukku wõis keerata, et waras hobust ärawarastada ei saa. Ta waatas neid hoolega läbi, et ka enda hobuse jaoks niisugused walmis teha. Seepeale toimetas oma linnas käimise ära ja sõitis kodu.

Juba mõne päewa pärast oli tema „linalakk“ koplis, raudkammitš jala ümber ja Toomas wõis julgeste ja kartuseta kodus tööd teha; muud kui käis kord päewas teda waatamas, kas ikka oma kohas ilma õnnetuseta sõõb? — Ühel hommikul, arvata nädala pärast ajas ta oma poja ülesse ja andis temale kammitša wõtme kätte, öeldes: „Peeter, saha wõtme ja too hobune kodu! Mull on tarwis linna sõita, rauda tooma.“ Peeter pani riided selga ja läks.

Umber tunni pärast tuli Peeter tagasi, kammitšat ühes tuues ja isale wastu hüides: „Wana! meite hobusele oli weel teine kammitš ja palju ilusam ümber jalge pandud,

mina mõtlin omad ära, aga meite mõti ei keeranud seda teist lukku mitte lahti. Oma ei tahtnud ma ka mitte sinna jätta. Tule sina ka ligi ja tee neid teised lahti, meil on ju mõtmid kodus küllalt!"

"Tõho, imelik asi," mõtles Toomas, — "mõni muu enda sõbradest teeb ehk nalja, või on temal kadedus ja ostis endale ka nii-suguse kammita ja tahab mind wist pilgata, et minu hobusele jalga pani." Ta läks ka sedamaid pojaga kopli, mis armata pool wersta sepikoja taga oli. Aga mis nägivad isa ja poja filmad?

Üks wana igawene "Setu-welle" hobune oli nende ees, istus just nagu wana karu tagumise otsa peal, küljed olivad rihmadest kui üles künatud. Saba asemel ripnes seljaroo ots nagu worst, turja peal oli kõige wähe-malt pool jalga werist konti näha. Kael oli kui kure kael, kelle otsas suur pea nagu telliskivi peeru pilpa otsas ripnes.

"Mis elukas see on? Kus meie hobune on?" küsis sepp poja käest.

"Meie hobune oli ka siin!" hulus poeg, ja näitas hobuse ja inimese jälgede peale, mis metsa ja sealt maantee poole läksiwad.

"Siit ei saa enam paari pastlitki! Miks sina Pärjel, see ja teine oma kammitad äramõtsid?" küsis Toomas suure wiha, "nüüd on hobune läinud!"

Luupainaja.

Wanal ajal, siis kui "Wanasarmik" weel "poisike" ja w'a "Wõsawillem" hobuse kõrgused olivad, juhtunud ühel noorel peremehel imelik, kena ja armas tükk. — Mõni aeg peale seda kui Saksad risti usku meie kalli Eesti maale tõiwad ja juba pühad kojad alustatud olivad, tahan all pool seda peremehe "Luupainaja" juhtumist awaldada.

Peremehe nimi oli Hans, — Kabala metsa lähedalt, kus enne "põrgu wäraw" või "uks" olnud. — Tema oli muidu tubli peremees, aga "poisimees." Nagu mõnel Loo-

jast antud, ei olla ta mitte naesterahwaga julgenud ümber käia, ega nendega juttu westa; sellepärast ei olla tema ka mitte naist omale kosida jaksanud. Tema wõtnud wiimaks nõuaks, kogu ni poisimeheks jääda ja ilmaški omale naist wõi „kõrwast“ kosida.

Sest saadik aga, kui ta seda mõtet oma südamesse wõtnud, hakkanud temale iga õõsi „Euupainaja“ peal käimas, nii wiisi ja kole-daste, et juba ärälammastada tahtnud. Tema lainud wiimaks, nagu wanad naesed temale ette loranud, ühe nõija wõi „targa“ juure head nõuu küsima.

Nõid wõi „sortsilane“, hea inimene 97 aastane emakene, kes soola ja mõnda muud peusse wõtnud ja isieneses ümiseses kolm korda Hansu ümber käinud, ütelnud wiimaks: „Armas Hans! sinu woodi kõrwas seinas sees on üks ümargune auk, tee üks pihlakane pulk walmis, ja kui „Euupainaja“ õõsi sulle peale tuleb, siis pista pahema käega pulk auku, siis on sinul üks suur õnn, — aga ära mitte kardada!“ Nii olnud „sortsilase“ eidekese sõnad.

Hans pistnud temale ühe Saksa taaldre peusse, jätanud Sumalaga ja lainud kodu. Kodus teinud tema pihlaka pulga walmis, sõõnud õhtast sõõki, wõtnud selle peale pulga kätte ja heitnud magama.

Õõsi, kui parajate magama uinunud, tulnud „Euupainaja“ teda piinama. — Waewalt saanud tema pulga ette pista, seisnud üks alasti naesterahwa kogu tema woodi jalut-ses. Hans ei ole mitte ehmatanud, waid andnud wärisewa naesterahwale riide hilbud, mis ta pimedas kätte saanud, ümber ja ka weel magamise koha, siis heitnud ka isi wana wiisi magama ja maganud mitme aja takka esimest korda rahulist und.

Teisel hommikul, kui ülesse tõusis, silmad puhtaks pesknud ja riided selga pannud, olnud tema esimene tõd, õõsist wõderast naesterahwast waatama minna ja järgi küsima, kes ja kust ta pärit on. — Misugune ehmatus ja rõõm! Üks noor ja ilus neiukene tulnud temale juba ukse peal wastu, ja palunud alandlikult teada saada, kust ja kuidas wiisi

ta siia majasse juhtunud. — Hans olnud kaval küllalt oma vastamisega, et tema ei teada muud, kui leidnud teda õdsel oma jalu-otsa kõrvalt.

Hansu süda tufsunud sees, kenat ilusat ja alandliku neiut nähes. Tema mõtnud nõuiks, seda lugu, kuidas see ilus neiukene tema katusse alla juhtunud, mitte kellegile rääkida, vaid soovinud teda, kui ta oma kodu ja kohta enam ei tea, mõida ta siia teenistusse jääda, millega neiu väga rahul olnud ja varsti teiste hulgas tõõd tegi.

Kuud, nädalad ja päevad läinud mööda. Neiu olnud üks wirt ja usin töötegija. Hans olnud väga temaga rahul. — Et neiu üks wirt ja töötegija inimene ja pealegi veel ilus oli, ei olnud mitte ime, et Hans teda päew päewalt ikka enam ja enam armastama hakkas; see oli ka päris tõsine armastus. Üks asi aga waenas tema südant! neiu tegi küll kõik-sugu naljad teiste tüdrukute ja poistega ligi, aga ta ei — naernud. Hans kraapis kõik tarkused ja head nõuud kõrwa tagast wälja,

tüdruku käest otsust saada, mikspärast ta mitte ei naera, aga kõik ilma asjata. — On ikka wist üks „kurjast“ kiusatud wale inimene, oli alati tema mõte.

Päew päewalt kaswis aga wastastiku armastus ikka suuremaks, kuni wiimaks altari ees õpetaja neid paari pani.

Nastad läksiwad mööda, ja meie tuttam abielurahwas elas väga õnnelikult. Sumal oli neid ka kolme lapsega õnnistanud, kaks poega ja üks tütar. Selle aja sees ei ole Hansu naene veel mitte naernud. Dmetegi olla tema ühel päewal kolm korda naernud, mida allpool jutustama saame.

Ühel ilusal Pehe-kuu pühapäewa hommi-kul sõitnud nemad kirikusse, nii kui nad ikka ristiiinimese kombel oliwad teinud. Kirikusse, parajate jutluse lõpetuse ajal, kui õpetaja „Amen“ ütelnud, naernud naene esimest korda, mida Hans väga imeks pannud. Kodu minnes poole tee peal naernud naene teist korda. Hans teinud, et ta sest midagi ei ole teadnud. Parajate, kui õue wärawa ette jõuudnud,

naernud meie tuttav perenaene, nii et tõhtu kahe kääga kinni hoidnud. Hans pannud seda väga imeks, et täna, kallil puhapäeval naene juba kolm korda naernud. Ta mõtnud nõuaks seda kodu nelja silma all naese kääst wälja pärida.

Kodu, kui õhtusõõk sõõdud ja kõik pere-rahwas magama olivad lainud, kúsinud Hans naeru põhjuse järele, nii weeri aári mõõda, armsaste ja mõistlikult, kuidas ikka paaris-rahwa wiis on.

Naene ei ole mitte palju wastu tõrkunud, waid nõuudnud Hansu kääst, seda kõhta náha saada, kust ta teda saanud olla, siis lubanud kõik kolm naeratamist ára seletada. — Kui kaubad kõkku lainud, tõmmanud Hans pulga seina seest wälja ja ütles: „Náe, siit august oled sina 7me aasta eest ühel õõsel siisse tulnud.“

Nüid hakkanud naene seletama, mis ka tõeste kuulu järgi tõsi peab olema: — Kui mina kirikus naersin, kirjutas w'a „Sarmik“ werise hobuse naha peale tuffujaid ja magajaid inimesi ülesse, aga ruumi puudus tuli

kätte, tema hakkas hammaštega nahast kinni ja tahtis laiemaks wenitada, aga hammad lákšiwad „aameni“ ütlemise ajal lahti ja „sarmiku“ pea põrkas wastu kiriku seina nii tõwaste, et silmad kui weripunased pommid peast wälja kargasiwad. See oli nüid see esimene naeratamine.

Teist korda naersin mina kaset kiriku teed, nii kui sa isi tead, kui kodu sõitšime. Seal pistis w'a põrguomanik oma tagumise jala igakord hobuste ette, et siis hobused komistaks ja tema nime saaks nimetatud. Kui nüid mõni hobune komistas ja mees kurjaste káras: „Kurat mõtku sind! mis sull wiga on?“ Siis oli t'al hea meel, naeris, ajas oma tulipunase keele suust wälja ja sirutas jala weel tuffi maad takka järele. Ütles aga mõni: „Sõsa pojake! mis sa ikka komistad!“ Siis tõmmas ta ennast kõkku, nagu siil, kui koerad ta ümber haukuvad, kirjistas hambid ja lastis teisest otsast sinist haisewad suitsu wälja.

Kolmas kord naersin mina see üle, kui harakas wárawa posti otsas, õuue ees: „Kiiks

kääks" karjus, näitas w'a „müüraja lõukoer“ sõrmega, üteldes: „Wõta selle wärawa posti alt see raha katel, ela ja toida need „waesed lapsed.“

Niipea kui naene need sõnad wälja rääkinud oli, läinud ta nii kui tuul läbi augu wälja, muud kui sinine suits keerutanud, weel natuke aega augu ääre ümber.

Wäene Hans jäänud nüid üsna kurwaks, karjunud ja nutnud, aga kõik ilma asjata. — Lapsed maganud ilma süita ja rahulist und, ema oli läinud ja ei tulnud enam tagasi.

Mõned nädalad läinud mööda, Hans märkanud imet; iga laupäewa õhtul enne tõöst kodu tulemist olnud lapsed korrapäraselt puhtaks pestud, puhtad särgid ja teised hilibud selga pantud, ka tema enda jauks puhast pesu korrapäraselt walmistatud. — Seda tegi kõik tema ära karganud naene. Kui mõni seda mitte ei usu, siis küsi tema wana „Kitsu Jüri“ wõi „Konnaisa“ käest. Tunnistused on ka weel Waaba Jakob ja w'a Seiup Kalamelt.

Sarmiku wanaema õnnetus.

Kalewipoja ael wõtnud w'a „Sarmiku“ wanaema nõuaks, natukene maad Diju jõesuust Wõrtsjärwe äärest ühte kiwist silda põigiti üle, kuni Rannu randa, kus praegust Rannu kirik seisab, ehitada, selle tarwiks, kui keegi inimene enne kuke laulu üle silla läheb, see hing siis tema päralt oleks. Üks neljapäewa õd olnud temal selle jauks ära määratud. Kaks põlle täit kiwa wiinud ta ilma õnnetuseta oma teatud koha peale. Parajate, kui kolmandama põlle täiega, mis kõigest raskem olnud, sinna saanud, tulnud Kalewipoeg just Koiva jõe äärest, kus ta enne kolm „raud riietega meest“ taewa alla wisanud ja kukkudes maa sisse igaweste jäänud. Tõlm olla temal rutuse käimisega ninasse läinud, tema aewastanud, — kukk laulnud ja w'a „Sarmiku“ põlle paelad läinud katki, kiwid kukkunud maha ja isi pannud putkama, ikka Vääne mere poole, kuna ta wiimaks meresse

karganud. Kolm päewa müdisenud wesi selles
kohas, kui pudru pada. — Kiwid seisawad
praegust weel sellesama koha peal.

Tululikud õpetused.

Sipelgade wastu piab ahju tahm kõige
mõnusam rohi olema. Kohtaedades ja majade
ümber, kus neid ei sallita, ahju tahma maha
riputada, piab neid warsti kautama.

Lutikaid suretada. Seda on järele
katsutud, et kurgi wesi väga hea lutikate
surma rohi on. Selle weega, mis sa toore
kurgi seest wälja pigistad, määri kõik kohad
kus neid sigineb ära. Niipea, kui lutikas
kurgi weega märjaks saab, sureb ta filmapilk.
Kõige paremad kurgid on, mis mädanemas
on. Nendest wäljapigistatud wedelega määri
sängid ja kõik kohad, kus nad aset on wõt-
nud. Küll sa näed, et aitab.

Ubi kurga naese kaagutamise was-
tu. Meesterahwal on seda rohtu juba lapsest
saadik küllalt ja nimetab teda wileks. Hakkab
naesekene kädistama ja jutlust tegema, siis
wiliista ja tee, kui ei kuuleks sa midagi, küll
sa näed, et ta warsti wait jääb. — Ükski
asi ei pane naeste suud nii kergelt kinni, kui
mureta wiliistamine.

Joosja walu wastu piab kõige parem
rohi olema, kui sojas kohas kastani õli
haige koha peale määrid ja õerud.

Ubi mutukate wastu. Selle wastu
piab väga tulus olema, tõrmatud hõõwli
laasta taime lamadesse panna, enne kui tai-
med ülestõuusuud ehk alles pisukesed on.
Taimedel tõrmatud laastude wahel kaswades
ei pia mingisugust wiga olema, aga mutukaid
piab eemal hoidma.

Kalja tilgad.

Haige: Kuus tohtre härra! Mina olen waga haige — ma ei wõi käia, ei seista, ei istuda, ei ka mitte pitkali seista, õpetage mulle rohtu!

Tohter: Siis rippu!

Kohtunik: Sinu näust wõib täitsa näha, et sa üks suur kurjategija maailmas oled!

Kohtualune: So! Siis kuulen ma täna esimest korda siin maailmas, et minu nägu üks peegel.

Raesterahwas ühe woorimehele: Kas sa oled prii?

Woorimees: Jah kallid preilikene! Suba kolme nädala eest suri minu naene ära!

Koolmeister ühe uue koolipoisi kätte: Mis su nimi?

Pois: Juhhan Siitan!

Koolm.: Mis amet sinu isal on?

Pois: Surnud!

Koolm.: (pahaselt) Mis tema siis enne oli?

Pois: Elus!

Naene: Pai mees, see ei ole mitte tõsi, et sa täna selle jänese oled lastnud, sest tema filmad on tuhnid ja haiseb juba?

Mees (kes purjus oli): Oli juba aeg käes, ei ma teda pidin maha kõmmutama.

Student: Armas isa, mis sa kirjutas seal?

Isa: Ma kirjutan sinule ühe raha kirja, et ise „õpimise raha“ wõid pangast wälja wõtta!

Student: Aga pai papa, kui ilusad num-
red sina mõistad kirjutada, kirjuta neid num-
rid ometi veel paar tükki sinna teiste juure!

Anna: Kuule Liisa! kui õpetaja täna tädi
kirstu pani, nutsin ma kui weike laps! Kas
sina ka nutsid!

Piisa: Mina ei wõinud mitte nutta, et
oma ninarâtiku kodu olin unustanud!

Mari: Leenu, mis sull wiga on! Kas sa
haige oled?

Leenu (pikkali woodis olles): Haige küll
mitte, aga ma olen ennast hirmsaste wihas-
tanud! Mõtlen ometi, meie tüdruk jäi tänä
haigeks ja minu ema sunnib mind kõiki maja
tallitusi ükshinda toimetama. — Hirmus piin!

Koolmeister: Kuule Miku, mis sugune
feel on kõige parem?

Miku: Sea feel!

Koolm.: Kuidas nii?

Miku: Eila õhtu andis ema minule seda
süia, ja see maitseb wäga hästi.
